

ПОЛОВЦЮ ВОЛОДИМИРУ МИХАЙЛОВИЧУ – 80 РОКІВ !

2 січня 2017 р. виповнилося 80 років відомому чернігівському історичному, соціологу і педагогу Володимирі Михайловичу Половцю, доктору історичних наук, професору, завідувачу кафедри українознавства, політології і соціології Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка.

За плечима Володимира Михайловича насичене визначними подіями життя вченого, державного і громадського діяча. Він народився у селі Веприк Бобровицького району в сім'ї вчителя. Батько – Михайло Васильович після закінчення педагогічного училища працював у Лідинській сільській школі, в кількох кілометрах від с. Веприк, а після Другої світової війни, учасником якої він був, продовжував учителювати в рідному селі. Мати – Надія Омелянівна була колгоспницею і виховувала ще трьох синів – Івана, який став журналістом, Петра, майбутнього вчителя музики, і Василя, котрий обрав професію лікаря.

Навчаючись у місцевій школі, Володимир Михайлович, як і всі діти війни, мріяв про військову кар'єру, проте на життєву позицію юнака вплинула зустріч з Наталією Тимофіївною Стародуб – випускницею історико-філологічного факультету Ніжинського педагогічного інституту імені М. Гоголя. Як класний керівник, вона неодноразово розповідала учням про таких видатних діячів вітчизняної культури, як М. Гоголь, Є. Гребінка, Л. Глібов, О. Афанасьєв-Чужбинський та ін., які в різні часи навчалися в Ніжині. Тому не дивно, що у 1954 р. Володимир Половець вступив до Ніжинського педінституту.

По закінченні вузу в 1958 р., за поширеною практикою обміну фахівцями між союзними республіками, виявив бажання розпочати педагогічну діяльність в Узбекистані. Потім, у напружені часи Карибської кризи, відслужив два роки строкової військової служби в ракетних військах Прибалтійського військового округу. Після демобілізації вчителював, перебував на комсомольській і партійній роботі. Так, він працював першим секретарем Новгород-Сіверського райкому комсомолу, секретарем Чернігівського промислового ОК ЛКСМУ, а з 1965 р. – в Чернігівському обкомі партії.

У 1969 р. розпочинається шлях Володимира Михайловича на науковій ниві, коли він вступає до аспірантури Академії суспільних наук (м. Москва) на кафедру історії СРСР, яку очолював академік М. Кім. Окрім нього, на майбутнього професора справили свій вплив такі видатні учені, доктори історичних наук, як І. Ковальченко, В. Дробижев, П. Волобуєв, Л. Гапоненко, І. Ворожейкін та ін.

У червні 1972 р. В. Половець захистив кандидатську дисертацію на тему: «Розвиток економічного співробітництва союзних республік в роки першої п'ятирічки (1928 – 1932 рр.)». Того ж року на сторінках наукового збірника була опублікована праця «Роль рабочего класса в развитии интернациональных традиций народов СССР и экономических связей союзных республик».

По закінченні аспірантури Володимир Михайлович приїжджає до Чернігова, де у 1973 р. його обирають другим секретарем Чернігівського міськкому, а з вересня 1975 р. до січня 1990 р. він працював секретарем Чернігівського обкому КП України.

Тут йому довелося відповідати за вирішення широкого кола гуманітарних проблем, таких як: підбір, навчання і призначення кадрів, будівництво шкіл, дитячих садочків, технікумів, вузів, клубів, бібліотек, музеїв, лікарень тощо. Він займався підготовкою відкриття нового приміщення і експозиції Чернігівського історичного музею імені В. В. Тарновського, створенням Чернігівського обласного молодіжного театру. За його безпосереднього сприяння в Чернігові була відкрита міська організація товариства «Знання» та товариство охорони пам'яток історії і культури, збудовано редакційно-видавничий комплекс «Деснянська правда» і меморіал Слави на Болдиних горах.

Проте, незважаючи на складну, насичену і відповідальну державницьку роботу, В. Половець не припиняв наукових пошуків. За ці роки він опублікував близько 20 наукових праць, присвячених співпраці союзних республік і міжнародним зв'язкам між країнами Центральної та Східної Європи. Був редактором збірника документів і матеріалів «Сила братства», наукових збірників «Чернигову 1300 лет», «Черниговщина в період Великої Отчественной війни (1941 – 1945 гг.)». У співавторстві з брянським колегою В. Смирновим видав книгу «Дружба наші сили множить». Публікував статті на сторінках часописів «Народна творчість та етнографія», «Дніпро», «Вітчизна», «Прапор». Очолював редакційну колегію чернігівського тому серії «История городов и сел Украинской ССР».

У 1985 р. згідно з рішенням директивних органів Володимир Михайлович був направлений на дипломатичну роботу – радником посла в Афганістані з партійного будівництва, звідки за два роки повернувся на попередню посаду.

З 1990 р. В. Половець перебуває на педагогічній роботі – старшим викладачем кафедри історії СРСР і УРСР, а згодом доцентом кафедри історії слов'ян Чернігівського педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка. Під час викладацької роботи захоплюється темою домарксистських теорій кооперативного руху в Україні. Результатом наукових пошуків стає спочатку публікація монографії (1996), а через рік, у червні, в Інституті історії України АН України відбувся захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук на тему: «Кооперативний рух в Лівобережній Україні (1861 – 1917 рр.)».

Відданість своїй справі не залишилася поза увагою керівництва вузу. З липня 1998 р. він очолює кафедру українознавства і політології, яка з часом обновилася висококваліфікованими і молодими спеціалістами. Змінився підхід до навчального процесу і наукової роботи. У липні 2001 р. рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України В. Половцю присвоєне вчене звання професора. За ініціативи завідуючого було підготовлено й опубліковано 10 випусків кафедрального науково-методичного семінару «Вища школа: проблеми, пошуки, тенденції».

У 2006 р. кафедра, яку очолює Володимир Михайлович, отримала назву українознавства, політології і соціології, змінила свій загальноуніверситетський статус і увійшла до складу психолого-педагогічного факультету. З 2010 р. на факультеті була відкрита спеціальність «Соціологія», у зв'язку з чим кафедра стала випусковою. Такі події змусили професора частково перейти від історичних пошуків до вивчення соціології.

Проте й тут В. Половець досяг вагомих успіхів. Ним були розроблені лекційні курси з історії соціології, історії української соціології, соціальної структури суспільства і громадської думки, а у 2014 р. у співавторстві з доцентом Віталієм Гольцем вийшов друком навчальний посібник з грифом Міністерства освіти і науки України «Історія соціології. Курс лекцій».

Володимир Михайлович Половець є автором 5 монографій, 7 навчальних посібників і понад 150 наукових праць історичної, краєзнавчої, політологічної, соціологічної і навчально-методичної проблематики. Під його керівництвом 11 аспірантів і здобувачів отримали наукові ступені кандидатів історичних наук. За плідну багаторічну наукову і педагогічну діяльність йому присуджено звання заслуженого працівника освіти України, нагороджено почесним знаком Академії педагогічних наук України «Ушинський К. Д.»

На сьогоднішній день він продовжує активні наукові пошуки, бере активну участь у міжнародних конференціях, опонує на захистах дисертацій, рецензує монографії і навчальні посібники, є членом Спеціалізованої вченої ради К 79.053.01 при Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т. Г. Шевченка. У планах на майбутнє – відкриття спеціальності «Політологія» і підготовка підручника «Основи соціології і політології».

Тож разом з колегами ми, викладачі кафедри, щиро вітаємо Володимира Михайловича Половця з ювілеєм і бажаємо йому щастя, міцного здоров'я, доброго настрою і здійснення всіх задумів.

Дмитро ГАПОНЕНКО, Віталій ГОЛЕЦЬ, Юрій МУЗИКА